

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odziva.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom Posilna, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje sprejema upravnništvo. Naročnino in oglašje je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran G.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Notranja in zunanja politika.

Še enkrat se kaže ona tesna vez, ki v naši monarhiji spaja notranjo in zunanjo politiko. Še enkrat se kaže, kako je v nas nasprotno onemu, kar bi moralo biti, onemu, kar je v drugih državah. Mesto da bi notranja politika uplivala na zunanjo, mesto da se ta poslednja ravna po oni prvi, se mora v nas notranja politika pokoriti zahtevam zunanje, mora biti žrtva te poslednje. Tako se sedaj govori o nekem preobratu, ki ima nastati v notranji politiki Avstrije in v povsem nemško-centralističnem zmislu. Ta preobrat spravljajo v zvezo s potovanjem našega vladarja v Berlin: ali ne tako, kakor da bi bilo to potovanje posledica preobrata, ampak narobe: da bo preobrat posledica potovanja. To ni nič novega v Avstriji. Mi smo že o drugi priliki z vrsto zgodovinskih dejstev dokazali to fatalno odvisnost notranje od zunanje politike. Je ljudij, ki mislijo, da se v Berlinu dogovori mnogo tega, kar bo izravno ali neizravno naperjeno proti Rusiji. Mi ne verujemo v to. Ako bi bilo res temu tako, potem ne bi notranja politika krenila na takov pot, ki bi pomenjal poslabšanje v položaju Slovanov. Diplomatični krogi avstrijski so imeli vsikdar to zvižajo, da so začeli gladiti Slovane, kadar so hoteli kaj storiti proti Rusiji; ko pa so bili v dobrih odnosih z Rusijo, tedaj so mislili, da jim je dovoljeno po svoji volji postopati se Slovani ter jih držati pritisnjene na zid. To se utegne komu zdeti kakor paradoks: ali ni, kakor ni paradoks tudi nekaj drugega. Ako bi Rusija tudi zastavila del svojega vpliva avstrijskim Slovanom v prilog, tako, kakor ga zastavlja Nemčija Nemcem v prilog, bil bi naš položaj povsem drugačen. No, Rusija ni nikdar storila tega, izvemši morda jeden jedini slučaj, ko je bil po Sanstefanskem miru, in v ožigled kongresu v Berlinu, grof Ignatjev na Dunaju kakor poslanik Rusije, ter je od daleč, ali zelo od daleč, izpregovoril jedno besedo, ki je mogla pomenjati, da tudi službeni Rusiji je naša usoda na sreč. Hočejo celo vedeti, da je Rusija včasih vplela svoje prste proti Slovanom, da si je n. pr. ruski poslanik, istotako kakor berlinski, prizadeval, da prepreči fundamentalne članke grofa Hohenwarta. Oni, ki vidijo v Rusiji naravno in trajno tekmovateljico naše monarhije, mislijo, da se Rusija vede tako, ker jo vodi prepričanje, da sedanji sistem monarhije dela sam in od sebe na njeno propast, dočim bi

se po zadovoljenju pravičnim aspiracijam Slovanov, po spremembi sistema, ojačila pozicija Avstrije. Za sedaj nočemo meritorno razpravljati o vsem tem. Mi konstatujemo v jedini namen, da opravičimo svoje menenje, ki pa utegne biti tudi krivo, da v Berlinu se ne ukrene nič konkretnega proti Rusiji. Vse kaže, da se bo apeliralo na intervekcijo Berlina v miroljubnem zmislu z ozirom na vse ono, kar se godi na Balkanu. Naj bo temu kakor hoče: potovanje našega vladarja v Berlin zbljuje — ako je to mogoče — našo monarhijo še tesneje s Prusijo, tako, kakor da monarhija išče v Berlinu zaslombe in prislonu. Dosledno temu se v Avstriji notranja politika poostri v nemškem in centralističnem zmislu, politika popolnoma germanizatorna. Mi, ki živimo v monarhiji, mi, ki vemo, kako se z nami postopa in kako je notranja politika nemška v duhu in v formi, vprašujemo: kako je to mogoče, da bi bila ta politika še bolj nemška, nego je?! Bodi kakor hoče, ali faktum je, da se to poostrenje v nemškutarskem zmislu imenuje — preobrat. To označenje je ironično, kajti preobrata ne treba: zadosti je, ako ostane pri tem, kar je. Tesneje zblivanje Berlina zahteva čim izrazitejšo nemško politiko v notranjosti. Merodavni krogi mislijo, da treba notranjo politiko dovesti v soglasje z nemškim značajem zunanje politike, Berlin pa se drugače vede, nego Rusija. Berlin zahteva od Avstrije notranjo germanizatorno politiko, ki naj bi vse prusificirala, in ki naj bi nasproti njemu Avstrijo dovela v položaj, v katerem se nahaja n. pr. Bavarska. To je današnji žalostni položaj stvari. Vsi pravi prijatelji gledajo z žalostjo na ta razvoj, gledajo z žalostjo na nove eksperimente, ki imajo nastati. Kako naj ukrenemo mi Slovani? Ali naj klonemo duhom? Nikakor! Mi smo, in tudi preveč že, opozarjali monarhijo na nevarnost, ki jej žuga od dosedanje politike. Mi smo tudi že, in vse preveč, povdarjali odvisnost naše usode od usode monarhije in smo branili skupnost medsebojnih interesov naših. Ali kako koga siliti, da ne drvi v nevarnost, ako hoče drviti po vsej sili?! Nam pa je sedaj dolžnost, da z ustavno borbo razbijemo eksperimente, ki se pripravljajo proti nam. Nam ni vzroka, da bi se morali bati, ker nam borba gotovo vspe najslavnejše. Ali pod jednim pogojem: da smo zložni, da smo solidarni, da smo kakor jeden človek!! Ali smo? To je odločilno

vprašanje, radi katerega bi moral vsaki slovenski narod v Avstriji staviti roko na prsi in izprašati svojo vest.

Dinko Politeo.

Trst, dne 24. aprila 1900.

Hrvatski glas o volitvah v Trstu.

Glasilo hrvatske stranke prava, »Hrvatska Domovina« je prinesla v svoji številki od minolega petka uvoden članek pod zaglavjem »Novo vieće u Trstu«, v katerim se bavi z našimi volitvami in z napadi na osebe, ki vodijo politično društvo »Edinost«. Omenivši, s kolikimi težavami se je bilo boriti tržaškimi Slovincem, meni o naši okolici: »Ona je prepuščena sama sebi in nima drugega nego svojo narodno dušo. Vsa pomoč, ki jo dobiva, obstoji v kaki izjavi ljubavi in simpatiji hrvatskega novinstva. Zahvaliti moramo Boga, da je okolica prodrla s petimi slovenskimi zastopniki. To je pravo čudo, radi katerega bi morali biti vsi Hrvati in Slovenci hvaležni spretnemu vodstvu političnega društva »Edinost« ter obćudovati zilačnost in zavednost slovenskih volilcev, katerim treba čestitati iz vsega srca«.

In dalje: »Pismo prof. Spinčiča je bilo potrebno, da razbije hreščanje nekih črnih krokarjev, ki se oglašajo, da grajajo slovensko akcijo, da jo dolže, ker ni bila voljena vsa šestorica kandidatov, in da po podatkih jednega židovsko-italijanskega lista tirajo v svet vest, kako da v okolici tržaški slovenstvo pada in se italijanstvo dviga. Ti prepri so zares žalostni. In tudi če bi bilo res, da je število slovenskih glasov to pot padlo, kaka bi bila dolžnost vsem slovenskim in hrvatskim patrijotom? Ali, da rekrimirajo? Ne, oni bi morali gledati, da slovenskim bratom priteko na pomoč proti navalom neprijateljev. No, število slovenskih glasov ne le da ni padlo, ampak se je lepo povzdignilo. Ako je bilo izvoljenih pet zastopnikov, je to le plod akcije«.

Niže doli piše »Hrvatska Domovina«, omenivši, kako nesoglasje je med slovenskimi skupinami v državnem zboru: »Žalostneje od tega nesoglasja, rekli bi, tudi fatalneje za razmere na jugu, je notranje slovensko razmerje, radi katerega se — pod pretvezo nekega namišljenega liberalizma — navaljuje na politično društvo v Trstu, na njega politični organ, kakor da je slovenska stranka vsa nadahnjena duhom klerikalizma. To so žalostni, prežalostni pojavi, radi katerih je jokati k

Bogu. Ali je to slovenska patrijotična ljubav? Je-li to bratska solidarnost, ki nam nalaga in nas veže na medsebojno podporo? Mi pazno zasledujemo slovensko gibanje v Trstu in okolici in ne moremo reči drugega, nego da je to jedino le slovensko gibanje v polnem zmislu te besede. Je-li liberalno? Je-li klerikalno? Ni klerikalno, v kolikor ni versko, ampak narodno gibanje. Klerikalno je, v kolikor je nadahnjeno s krščanskim duhom ter vsprejmlje zaslužno in požrtvovalno podporo duhovstva. Liberalno je, v kolikor ima za cilj narodno svobodo in slobodni razvoj narodne zavesti. Ni liberalno v modernem zmislu liberalizma, ki ugaja židovstvu in je v Pešti in na Dunaju, v Trstu in povsodi naperjen proti slovanstvu!

Daleč proč od nas takov liberalizem, ki je najlažnejši, kakor se le misli, da, ki nas pod plaščem liberalstva proganja in bi hotel uničiti vse, kar je slovensko. Dokler se slovenski stranki očita odsotnost tega liberalizma, tedaj je to le na nje hvalo, tedaj jej čestitamo, tedaj se jej daje le sprječevalo, da dela v narodnem interesu in da ni šla na limanico tujinstvu. Vsem nam je težko, ali ne vemo, da-li je komu teže, nego slovenskim bratom v tržaški okolici«.

Zagrebski list zaključuje: »Mesto rekrimirati, mesto dolžiti, mesto spuščati se v smešne zadevice o klerikalizmu in liberalizmu, ki so pravi delikt tujinstvu v prilog, priskočimo v pomoč bratom in bodimo žnjimi solidarni! Slava Slovincem tržaške okolice! Slava njihovemu vodstvu!«

Politični pregled.

TRST, 24. aprila 1900.

Iz deželnih zborov. V deželnem zboru

Češkem je bilo večeraj prvo čitanje predloga dra. Pacaka o enakopravnosti češčine na č. kr. sodnih in administrativnih uradih na Češkem. Dr. Pacak je utemeljeval svoj predlog ter naglašal, kako važno je, da se že enkrat končno reši jezikovni spor, v kar da je jedino pristojen deželni zbor. Vlada naj bi vendar odločno izjavila, kako misli o tem vprašanju. Čehi želijo spravo med obema narodnostima, kar pa je mogoče le na temelju enakosti in pravičnosti. Vlada bi morala biti v tej stvari popolnoma nepristranska, in Nemci bi semorali enkrat za vselej odpovedati svojemu nadvladju, svoji superijornosti. Jezikovnega vprašanja ni moči rešiti drugače, nego da so uradniki obvezani, da poznavajo oba deželna

Kaj imam sedaj, kako bom mogla imeti kdaj srečo, kaj mi je do življenja?!

Mati je preklinjala očeta, da naj se strgan vlači okrog, naj umira gladi in jaz sama sem se kopala v teh kletvah.

Prokleta! Prokleta! — je kričala včasih mati v divje brezumni ekstazi. — Prokleta! Poginila, segnila!! Če je Bog v nebesih, ne dal ti nikdar sreče, proklet te, uničil, ugonobil!

In v divjem strahu, v nadčloveški jezi sem rohnela jaz:

— Molči! Molči! —

Tulila sem, da zadušim njen glas jali, če bi bila zemlja grmela, slišala bi bila dalje:

— Če je Bog, ne sme ti dati sreče! Ne sme, nikdar! —

In jaz sem tiho besnela, zvijala se razburjenosti. Zakaj me preklinja, zakaj?!

Ker ji odgovorjam, ker ne molčim?!

A kako naj molčim, kadar zliha na me smrad svojih psov, kadar misli od mene, kakor naj molčim?!

Vse sem odpustila vsem ljudem, svoji materi nisem vsega! (Pride še.)

PODLISTEK 28

Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

Postala sem starejša, zato me je očetovo nastopanje še bolj bolelo. Kadar je na pol oblečen v šlapah in v zamazani srajci cinal v gostilni med mizami, pil tu in tam, da se mu je kar zaletavalo, sem skoro ginila sramu. Skušala sem vedno, da bi ga pripravila do tega, da bi se tak vsaj ne kazal ljudem, ali bilo je vse zastoj. Kadar je pil, ga je posebno veselilo, ako se je mogel, kolikor mogoče zamazan, razkuštran, na pol oblečen, vrteti med ljudmi in se smejati, smejati oni topi, neumni smeh, ki me je delal skoro divjo. In poleg vsega se je njegovo razpoloženje vsaki trenutek menjavalo, zdaj je pel, čez hip je kričal, metal krog sebe, kar mu je prišlo v roke in tepel, kogar je nas domačih mogel doseči.

Mirko je vendar le mnogokrat prišel k meni v prodajalno, četudi sem bila navadno vsa objokana in žalostna.

— Ali vas je oče pet tepel? — vprašal me je včasih, kadar sem imela ves otečen obraz.

Potrdila sem tiho in on je molčel vzel mojo roko in jo stisnil.

Postala sem oni čas tudi sama grozno razdražljiva in razburjena.

Če me je mati zmerjala, nisem več molčala in če me je hotela tepsti, sem se branila strastno, v jezi in sovraštvu. Ako sem morala zaradi ljudij molčel trpeti njene grde, surove psovke, s katerimi me je obsipala vselej za najmanjšo stvar, če sem morala tiho prenašati njene sunke, sem imela pozneje grozne, strašne navale. Vila sem se po tleh in se bila po glavi, obrazu, povsod. Moj srd je moral podivjati, pa sem se sama bila s pestmi, dokler me ni vse bolelo.

Prestrašila sem se teh navalov, ko sem se pet stregnila in sveto sklepala, da ostane mirna, da se nikdar več ne udam takim divjim čuvstvom. Ali mati je znala pet s svojimi psovkami vedno pet zbiti mojo kri do nezvestnega divjanja. Do krvi sem si grizla v roke, samo, da sem molčala. Oh, moj Bog, bila sem tako nesrečna!

Morala bi bila imeti ageljsko potrpežljivost, da bi bila mogla trpeti vse ono.

Grozen obup se me je včasih polasčal. Zakaj pa, vse to? — je kričalo v meni! Že-

lela sem si smrti, konca. Moj Bog, tako življenje, tako življenje, nevredno človeka! Zveri se ne davim med seboj, se ne sovražijo tako strastno, divje, kakor smo se sovražili mi včasih. Še pes zalaja, če ga sunesh! A tu oče, mati, mi otroci! Vse se je bilo med seboj, sovražilo. Groza! Družina! Ha, ha! Družina, v kateri so divjale vse peklenške muke. Kako more živeti ljubezen, kjer se vsaki trenutek kolne bije, psuje! O, sovraštvo nas je objemalo! Bili smo družina in sovraštvo se je skrivalo v najglobkejših kote naših bitij in le včasih je privrelo na dan, siknilo je, kakor strup, kakor smrdeč plamen žvepla. Živeti v taki sferi, — je-li to res življenje?!

Je-li človek res še človek, če vse divja krog njega, če vse divja v njem?!

In ali je človek, če trpi, molči, pozablja, kakor pes?!

Krvave solze bi mi bile morale liti iz oči, žalosti, jeze, srda. In čutiti svojo slabost, podlegati strašni, kruti moči, ki se igra s teboj, ki se ti roga, smeje. Niti sebe ne imeti v svoji moči, v svoji volji?!

Strašno!

Drugi so umirali v vasi, zakaj ne jaz, zakaj ne jaz?!

jezika. Uvedenje nemščine kakor notranjega jezika v uradih nasprotuje veljavnim zakonom. Nijeden češki poslanec ne bo mogel glasovati za delitev dežele v dve jezikovni ozemlji, v nemško in češko. Ako Nemci namenjajo uvesti nemščino kakor državni jezik, potem ni več mogoče govoriti o spravljenosti in spravi. Jezikovno vprašanje bo rešeno takoj, ko bodo sodni uradniki znali češki. Izход iz sedanjega položaja bi se našel, če bi se določila začasno doba 15 let, v kateri bi moral vsaki uradnik znati oba deželna jezika. Po tej dobi bi lahko stopile v veljavo definitivne naredbe. Češki narod ne bo nikdar več na sodiščih sprejemal posredovanja tolmačev. Posl. Pacak je zaključil svoj govor z besedami: Ali se nam vrne, kar se nam je vzelo proti vsakemu pravu, ali pa ne bo nobene sprave.

Schönererijance Iro je protestiral proti pristojnosti deželnega zbora za rešitev jezikovnega vprašanja.

Mladočeh Pipieh je izrazil menenje, da bo vlada po taki izjavi posl. Pacaka težko nadaljevala pravno akcijo. Ako se ista razbije ter bo trpela svoboda narodov, odgovornost za to pade na tiste, ki niso hoteli rešiti jezikovnega vprašanja na mestu, ki je v to najbolj kompetentno.

Nemec dr. Funke je rekel, da je v rešitev Pacakovega predloga jedino pristojen osrednji parlament. Naglašal je, da so Nemci na Češkem važen činitelj, s katerim mora vsaka avstrijska vlada računati. Funke je ponovil znane zahteve Nemcev v glavnih točkah to je: ločenje okrajev po jeziku prebivalstva, ustanovljenje nemškega jezikovnega ozemlja in delitev centralnih deželnih uradov v češke in nemške oddelke. Tudi Nemci da žele spravo, a le pod pogojem, da njih narodne pravice ne bodo trpele nobene škode. Provizorija 15 let, kakor ga predlaga posl. Pacak, Nemci ne morejo sprejeti. Akos sprava ne doseže, hitimo velikim nevarnostim nasproti, kajti neprestani narodni boji pripravljajo le pot absolutizmu in potem bodo vsi avstrijski narodi občutili težo suženjstva. Nemcev pa ne straši niti to. Isti bodo glasovali proti predlogu in to iz formalnih in meritornih razlogov. — Danes je nadaljevanje razprave o predmetnem predlogu.

Ali mi Slovenci in Hrvati moremo čakati? Na to vprašanje odgovarja list »Süden«, da — ne moremo čakati. Iz govorov mladočeskkih poslancev sklepa rečeni list, da predstojee zasedanje državnega zbora se bo zopet vršilo v znamenju obstrukcije. Jeden teh gospodov — dr. Kramar — se je bavil tudi z ulogo, ki jo bomo mi Jugoslovani igrali v bodočem zasedanju. In menil je, da Jugoslovani morajo še malo počakati. Od moža torej, ki je bil vsikdar topel prijatelj našega naroda, smo dobili sedaj odgovor, katerega dobivamo navadno tudi od — vlad. Naj še počakamo! Doslej — pravi »Süden« — smo se zadovoljevali s takim odgovorom in smo zvesto pomagali bratom v njih boju za jednopravnost, tako, da smo vzvišeni nad sum, da ne bi bili slovanski vzajemnosti in našemu zavezništvu z narodom češkim doprinasli dovolj žrtev. Ali kakor je v življenju posamičnika trenutkov, v katerih mora na vsa tolažila z bodočnostjo odgovorjati s kategoričnim: »Do tu in ne dalje!« — tako je tudi v življenju narodov trenutkov, ko mora na take zahteve odgovoriti z odločnim »Non possumus«. Mi Slovenci smo dospeli do te točke. Mi ne moremo več čakati! To nam prepovedujejo gospodarski in narodno-politiški ozi. Ako nam pomoč ne pride skoro, bi nam mogla priti prepozno.

»Süden« slika, v kaki stiski in bedi se nahaja naš narod — gospodarski in politički. **Mi potrebujemo centralnega parlamenta, zato ne moremo slediti paroli Čehov za obstrukcijo,** zlasti, ker smo uvideli, da sez obstrukcijo prepreča le rešenje ljudskih potreb, dočim se takoiimenovane državne potrebe vsejedno rešujejo s pomočjo § 14. Mi potrebujemo parlamenta za obrambo narodne stvari in gospodarskih koristij, zato bi bilo — tako vsklika »Süden« — konečno — blazno, ako bi sodelovali na tem, da se zaustavi parlamentarna mašina.

To so usodne besede, ki jih je tu izgovorilo glasilo naših poslancev. Ako bodo Čehi res izvajali, kar govore, in ako bo našim res v program, kar je napisano v »Süden«, potem je nago neutajljivo dejstvo to, da desnica — je bila. Dokler so bili naši na strani čeških poslancev, so vendar kolikor toliko vplivali na druge skupine desnice, da so

Čehi mogli vstrajati v desnici! Ako pa se pojavi taka diskrepanca med nazori čeških in jugoslovanskih poslancev, je nadaljni obstanek — tudi formalni — dosedanje večine jednostavno stvar nemogućnosti.

In ako si Čehi položijo roko na sree, ako božejo uvažiti naš položaj, potem nam ne morejo šteti v zlo te odločne izjave v »Süden«. Nam ne gre — kar smo povdarjali že tolikokrat — za večjo ali manjšo mero narodne in politične svobode, ampak nam gre — za življenje. Mi ne zahtevamo, da bi se za sedaj nam v prilog reševala kaka državnopravna vprašanja, in ne zahtevamo za sedaj sprememb, ki bi se dotikale ustave, mi potrebujemo zraka, da bomo mogli dihati. Mi res ne moremo več čakati v tem položaju, ampak zahtevamo vsaj toliko odpomoči da bomo mogli — čakati!! Clara pacta, boni amici.

Lakota v Indiji. Celo službena poročila angležka ne morejo drugače, nego da pripoznavajo grozno bedo in lakoto, ki razsaja v Indiji. Zlasti v okrožju Bombaja da je stanje grozno. Od 1,300.000 glav živiae je poginilo nad 1 milijon. Na tisoče in tisoče ljudi zahtevajo zasluzka, da ne poginejo lakote.

Ljudje umirajo za kugo, in oni, ki žive, trpe glad, živina erka kar v masah — pod blagoslovljenim varstvom ljudomilih Angležev. In angleška vlada v isti hip trosi milijarde in preliwa potoke nedolžne krvi v južni Afriki, vrši napade na svobodo in last drugih ljudi, v ta jedini grdi namen, da bi se žepi borzijancev polnili še bolj, a se pri tem še drzno sklicuje na svojo »kulturno« in »človekoljubno« misijo. Kaj si pač mislijo o tej evropski kulturi oni divjaki v Afriki in Aziji?!

Tržaške vesti.

Odvetniški izpit je položil danes na tuk. višem deželnem sodišču g. dr. Alojzij Koka lj, koncipijent pri g. dr. Storu v Ljubljani, s prav dobrim uspehom. Čestitamo!

Dr. Rybář med svojimi volilci. Minole nedelje je gospod dr. Rybář obiskal svoje volilce v Lonjerju. Spremljali so ga tjakaj: gosp. posl. Dollenz in odborniki pol. društva »Edinost«: gg. dr. Gregorin, dr. Zuccoon, Miloš Kamušič in Cotič. Na prostoru pred gostilno konsumnega društva so volilci najpristrenejše vsprejeli svojega zastopnika, a gospica Pepica Čokova mu je s primernim pozdravom poklonila cvetko. Volilcev se je zbralo toliko, da so tako napolnili gostilniške prostore, da se ni bilo možno nigrati. Ob veliki dolgi mizi je sedelo vrlo pevsko društvo »Zastava« — kakih 60 pevcev in pevk. Ob lepi pesmi se je razvila najpristrenejša zabava. Ko je predsednik tega društva, g. Čok, napil g. dru. Rybářu, je zaorilo živjo-klicev in čaše so zazvenele v narodnem navdušenju. Zahvalivši se na toli prisrčnem vsprejemu, je dr. Rybář v daljšem govoru obrazložil svoje in svojih tovarišev stališče in je prosil volilce, naj se zaupljivo obračajo do njega. Prosil jih je, naj — zapajo. Že sedaj kažejo znamenja, da tudi med meščanstvom — kolikor ga je poštenega — prodira spoznanje, kdo da je kriv na žalostnih razmerah. Morda ni tako daleč oni čas, ko bodo okoličani mogli v miru živeti z meščani. Dotlej pa treba, da so naše vrste trdno sklenjene in da si zaupamo eden drugemu. Besede Rybářeve so napravile globok utis na poslušalce, o čemer je pričalo navdušeno pritrdjevanje.

Gospod dr. Zuccoon je na izboren način kazal na dve najzlostnejši prikazni v zgodovini človeštva: na Judeža Iskarijota in Efi-jalta. Označivši vso gnusobo teh dveh prikazni, je pozivljaj zbrane, naj bodo zvesti svojemu rodu v dobrih časih in tudi v nesreči. Konečno je dr. Zuccoon napil pevskemu društvu »Zastava«, kar je provzročilo največje veselje med mladino. Bil je to tako lep govor, da smo v resnici obžalovali, da smo imeli poleg sebe stenografa, ki — ni stenografal.

Tudi g. Miloš Kamušič je v svojem govoru slikal iskarijotstvo, da je napravil tem lepšo antitezo med izdajstvom in — poštenjem jednega Martina Pečarja, katerega delovanje bodi v izgled mladini!! Mi nismo videli v dušo sirolasemu rodoljubu, ki je vztrajal v zvesti-bi tudi v najhujših časih in osamljen, ali tam v očeh se je nekaj svetilo, ki se pričalo, kako mu je, ko gleda ovacije, ki so mu jih prirejali sovaščani. Njegova zahvala je izzvenela v srčno prošnjo do mla-

dine, naj ostane zvesta svojemu rodu; In odgovor je bil navdušen: Hočemo, hočemo!

In še enkrat je zagromelo po dvorani, ko je g. Čok omenjal napadov na voditelje tržaških Slovencev. Ovacija, ki so jo zbrani priredili pol. društvu »Edinost«, listu »Edinost« in njenemu uredniku še posebej, je bila ganljiva in je trajala več minut.

V imenu pol. društva in lista se je zahvalil g. Cotič, rekši, da se veseli na tej manifestaciji le radi stvari. Radi stvari potrebujemo zločnega dela, a ta ovacija dokazuje, da zborovalei hočejo zlo in medsebojno zaupanje med narodom in njega voditelji.

Vmes pa je mogočno donela naša slovanska pesem, ki je bila glasnik o narodnem preporedu v II. okraju.

Pred odhodom smo še obiskali vzgledno hišo »pri županu«, kjer je peval oddelek »Slov. pevskega društva«.

Nasprotnikom našim pa bi bili želeli, da bi bili videli v Lonjerju, da delo tržaških Slovencev ni tako pod nič, kakor sodijo oni, ki gledajo našo okolico le od daleč in skozi varljive naočnike nesrečnega strankarstva.

Še par besed kritikastrom. Iz okolice nam pišejo: Kdo jih ne pozna tistih modrih občinskih očetov, ki vse vedo, kako bi se moralo ukreniti, ki dokazujejo na nepremagljiv način, kako je bil ta ali oni sklep neumesten, ki sploh vse bolje vedo, nego drugi, ali še le potem — ko je že minola seja. V seji seveda niso hoteli reči ne tako, ne tako, da ne bi se jim pozneje očitalo, da so rekli tako ali tako. Čemu bi vsprejemali tako odgovornost, ko je vendar tako lepo in — komodno zabavljati proti onim, ki so bili toliko močje, da so povedali svoje menenje in so s svojim glasom tudi prevzeli odgovornost.

Taki so tudi kritikastri, ki se ujedajo sedaj — po volitvah!! Se ujedajo proti onim, ki so delali. Na shodih — jih nismo videli; in z železno doslednostjo so »modro« sedeli v svojem zavetju kolikor le možno daleč proč od tam, kjer je bilo treba delati in se žrtvovati. A da, to je jako »modro«: delo so »prepuščali drugim! Res »modro« in previdno je to, kajti to ne stane nič in čas je bil dobljen za razmišljanje, kako se bo najlepše — zabavljalo.

Vi ste jim že temeljito posvetili, tem »rodoljubom«. Lepo ste razložili vse težave, katere je bilo premagovati na zadnjih volitvah. Ali nekaj prav važnega, sila važnega vendar niste še povedali. No, to je umevno. Saj to smo bolj občutili le mi delavci, ki smo skrbeli za agitacijo od osebe do osebe. Vidite, gospod urednik, vi ste govorili le o nasprotstvih, ki nam rasejo iz sovražstva mogočnih nasprotnikov, iz nenaklonjenosti vladnih zistemov in iz razmer, ki so se razvile tu tekom časov in ki nam kvarijo mnogo naših okoličanov. Niste pa povedali, kekega nevarnega sovražnika smo morali premagovati letos tudi med onimi, ki niso proti nam!!

Tak sovražnik je bil: ogorčenje mnogih najodločnejših narodnjakov proti vladnemu zistemu. Ti so odločno zastopali stališče, da se ni vredno brigati in da naj pustimo vse skupaj, češ: ako že vlada res hoče imeti same irredentovce, pa naj jih ima! Čemu naj bi se pehalí ravno mi, da bi reševali okolico — za državo! Tako je argumentiral marsikateri jako odločen rodoljub! A to so ravno možje, brez katerih sodelovanja ne bi bilo pričakovati uspehov v dotičnem kraju. Mnogo prošelj in dokazovanja je trebalo, da smo jih spravili na delo.

Poleg teh, ki so ogorčeni proti absurdni vladni politiki v teh krajih, je pa bilo še več takih, ki so bili preplašeni in zbegani. Spomin na dogodke o zadnjih državnozbornskih volitvah — in komu ne bi rezal v dušo ta spomin?! — in na dogodke o smrti blagopokojne cesarice, je usodno uplival na dušno razpoloženje mnogih poštenih okoličanov. Mnogokdo je bil takrat res zašel v konflikt z zakonom, ali zavelo jih je bilo najplemenitejše čutstvo — čutstvo, katero bi morali negovati ravno oni, ki se bahajo, da so čuvarji državne misli — a kako se je plačevalo naše ljudstvo, kako grozno so se okoličani morali pokoriti za svojo zmoto!! In ta zavest je ljudi napravila poparjene, pobite, resignirane.

To je bil morda najhujši sovražnik, proti kateremu smo se morali bojevati mi, ki smo na licu mesta vodili volilno agitacijo! O tem vsem seveda se ne sanja onim, ki menijo, da imajo poseben privilegij v to, da drugim prepuščajo delo, sebi pa pridružujejo — zabav-

ljanje!! In tudi če bi vedeli, bi bili vse jedno — pošteti dovolj, da ne bi govorili o tem!

Teh par besed sem hotel spregovoriti na adresu vseh kritikastrov in pa onih, če jih je kaj, ki jim verujejo, ker se nočejo potruditi, da bi mislili.

Iz Ljubljane smo prejeli in objavljamo: Ljubljana, dne 19. aprila 1900.

Slavnemu uredništvu »Edinosti«

v Trstu.

Z ozirom na notico, priobčeno v 85. številki cenjenega lista »Edinosti«, prosim podpisani odbor na podlagi § 19. tisk. zak., da priobčite v prihodnji številki naslednji popravek:

Ni res, da je čitalnica ljubljanska vrnila cenjeni Vaš list —,

res je pa, da je »čitalnica« ljubljanska naročena na »Edinost« in do sedaj naročnine še ni reklamirala, oziroma naročnine odpovala.

Z odličnim spoštovanjem za odbor:

Dr. vit. Bleiweis Trsteniški, F. Skaberné, t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Uredništvo »Edinosti« izjavlja na to:

a) da bi bilo to izjavo ne le rado, ampak z zadoščenjem priobčilo, tudi če bi se slavni odbor ljubljanske čitalnice ne skliceval na tisti glasoviti § 19.: in

b) da **je res,** da nam je bila dotična številka »Edinosti« vrnjena z izrečno opazko na naslovu: »**Se ne sprejme več.**«

Požar v Bazovici. Iz Bazovice nam pišejo dne 23. aprila:

Včeraj, dne 22. aprila ob 11 in pol uri predpoludne, je nastal požar v poslopji tuk. posestnika Andreja Žagarja št. 24. Unela se je bila slama na oknu skednja. Zvonenje v zvoniku je izvabilo takoj vso vas na delo; ker pa je v istem času pihal še precej močan veter, se je ogenj bliskovito razširil in v hipu sta bila v plamenu skedenj in hlev omenjenega posestnika. Plamen je švigal daleč na okolo, zbok česar je bila nevarnost tim večja, ker so leteli po zraku živi ogorki in res je bilo kmalu za tem slišati glas, da gori kakih 200 metrov od tam oddaljeni skedenj posestnika Ivana Žagarja št. 17, a za malo zopet se je ponavljal klic, da se je vnela strega hlevu posestnika Antona Grgiča. Ta hlev je oddaljen kakih 400 metrov od prvega požara. Strah je postal velik, ker je bilo v nevarnosti mnogo poslopij, ali ker je bila pomoč takoj na mestu, so poslednja požara začasa pogasili.

Ljudje pa so stali okoli po strehah kakor ob času kake povodnji, a vsakdo je imel pripravljeno vodo, da je sproti pogasil padajoče ogorki in ko bi se ne bili tako hitro organizovali, bila bi nesreča veliko večja in danes bi gotovo bilo več družin brez strehe. Zato pa gre vsa hvala tuk. orožništvu ter vrlim domačim moškim in ženskam, posebno pa onim, ki so bili med prvimi in so se pokazali srčne, da se je grozeča nesreča v tako malem času vsaj deloma odstranila.

Poslednja, katerima je požar napravil le nekoliko poškodbe, sta zavarovana; prvega pa, kateremu je požar popolnoma uničil skedenj in hlev, je rok zavarovanja potekel koncem minolega leta. Mož je brzkone le požabil podaljšati zavarovanje, kar bo sedaj dolgo pomnil in žnjim še mnogi drugi.

Ko je bil glavni požar pogasjen, pravil je 14-letni sosedov deček, da je to nesrečo povzročil 17-letni fant Anton Mare, katerega je videl, kako si je mimogredé prižgal smotko ter potem še gorečo žgice vrgel na okno skednja, na katerem je bilo več snopov slame. Lahkomišljeni fante, vidé, kaj je naredil, je zbežal ne ve se kam in ga ni bilo potem več na dom. Menda ne bo več dolgo dihal pomladnega zraka in užival zlate svobode.

Skoraj da bi bil pozabil omeniti tukajšnje magistratne gasilce in njih brizgalnice. O njih se ne morem izraziti tako zadovoljivo, kakor o vrlim domačinih. Tu bi trebalo nekoliko več vaje in pa načelnik menda nima nikoli prave sile. Ker je pa pri »gnadljivem« magistratu vse tako lepo, in bi naše še tako dolgo tarnanje nič ne koristilo, naj bo torej tudi še vnaprej — tako!

Milošev.

Mrtvega otroka so našle v nedeljo jutro okoličanke med vrati neke hiše v ulici Pauliana. Otrok je bil moškega spola in star dva do tri mesece. Otrok je bil, kakor je pokazal sodniški pregled, zadavljen. Sodnija preiskuje stvar.

Požar je nastal v nedeljo popoldne v skladišču v hiši št. 2 ulice Squero nuovo.

Zgorelo je nekoliko vreč starega papirja. Škoda je neznatna. Gasilec so bili namreč kmalu na lieu mesta ter pogasili ogenj.

Nepošten ključavničar. 37letnemu Antonu S. iz Trsta je bil nekdo izročil ključke stanovanja v popravo. S. je porabil to priliko, da je odprl stanovanje ter odnesel iz istega raznih predmetov v vrednosti 60 kron. Poštenjakoviča so aretirali.

Izpred naših sodišč. Včeraj sta bila na tuk. deželnem sodišču obsojena: 19-letni Josip Stopar zaradi tatvine v 8 mesecev težke ječe; 28-letni vrtnar Ignacij Binosechi je dobil zaradi različnih goljufij 7 mesecev težke ječe.

Otroka pod vozom. 5½letni Valentin Musić iz ulice Concordia št. 2 in 7letni Karol Turko iz ulice Molino a vento št. 17 sta prišla včeraj pod neki tovorni voz, ki ju je težko poškodoval. Na rešilni postaji so jima podelili potrebno pomoč.

Ljubeznjiv brat je že večkrat kaznovani J. Lavrenčič, ki je sinoči ob 11. uri z težkim kamenom nevarno ranil na glavi svojo 70-letno taščo. Hudobnež je zbežal.

Okrajna bolniška blagajna. Zadnji teden je bilo prijavljenih 300 slučajev bolezni, 292 oseb je bilo proglašanih, da so zdrave, 761 jih je nadalje ostalo v zdravljenu. Med poslednjimi je 118 takih bolnikov, ki so ponesrečili na delu. Prestopkov proti predpisom zdravnikov je bilo 146. Na bolniških podporah se je izplačalo tekom zadnjega tedna 7.927,48 kron.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 25. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Giulia 9 in Acquedotto 5, fotografski aparati, oprema v zalogi in knjige; v ulici Solitario 10, hišna oprava; v ulici Acquedotto 29, predmeti mesnice; zagata del Moro 10, hišna oprava; v Sv. Ivanu 566, hišna oprava; v ulici Sanità, dragocenosti; v ulici S. Marco 18, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 16,1, ob 2. uri popoldne 23,5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760,2 — Danes plima ob 5,29 predp. in ob 6,49 zvečer; oseka ob 3,9 predp. in ob 0,5 popoldne.

Vojna v južni Afriki, ki je dandanes predmet, koji zanima ves civilizirani svet, dala je povod »Mejnarodni panorami« v Trstu, na borznem trgu 14 nabaviti si 50 najzanimivejših slik iz te vojne.

Vse slike so izvršene tako naravno, da nam pogled teh slik predstavlja v pravi podobi dotične kraje, vojno, mesta itd. (Glej oglas.)

»Tržaško podporno in bralno društvo« je imelo dne 1. t. m. svoj 20. redni občni zbor, kateri je bil še precej dobro obiskan. G. predsednik Josip Kranjc je odprl zborovanje s primernem nagovorom. Predstavivši zborovalcem vladnega zastopnika mestništvenega tajnika Rebeka, je dal besedo društvenemu tajniku. Kakor je posnieti iz njegovega poročila štel je društvo začetkom leta 1899. 770 udov. Tekom leta je sprejel odbor 521 novih udov, a izbrisal 395, tako, da je konec leta ostalo 896 plačujočih udov. Blagajnik je poročal, da je imelo društvo lansko leto 20618 K 68 st. dohodkov in 17656 K 95 st. stroškov, preostalo je torej 2961 K 73 st.; vse društveno premoženje znaša konec leta 1899 15504 K 09 st. V minoletem letu se je javilo 432 bolnikov, katerim je bilo izplačanih 10199 K 80 st. podpornine. V bolnišnici se je zdravilo 32 oseb, zanje se je izplačalo 1107,08 K. Samo zdravila je prejelo 568 bolnikov. Kakor je razvidno iz navedenega, je napredek društva dovoljen, vendar bi bilo želeli, da bi se našedelavstvo posebno, a tudi inteligenca, še z večjo vneto zavzelo za to društvo.

Po dovršenem zborovanju se je vršila volitev odbora, ki se je sestavil kakor sledi:

Predsednik: Kranjc Josip. 1. podpredsednik: Čudvod Matija 2. podpredsednik: Kamušič Miloš. 1. tajnik: Bukovič Fran 2. tajnik: Dolenc Ivan. Blagajnik: Gulič Fran. Knjigovodji: Rože Josip in Škedelj Ivan. Gospodar: Rože Miha. Odbor: 1. Tavčar Josip, 2. Žetko Matija, 3. Kovačič Ivan, 4. Drešček Martin, 4. Kukanja Anton, 6. Žetko Ivan, 7. Križman Ivan, 8. Badalič Vinko, 9. Badalič Ivan, 10. Kovačič Karol, 11. Tomažič Ivan, 12. Gaspersič Fran, 13. Godnik Fran, 14. Zarnik Ivan. Namestniki: 1. Lozej Vid, 2. Černič Josip, 3. Zadnik Tomaž, 4. Bajc Lovre, 4. Kukanja Ivan, 6. Renar Stefan. Ženski odbor: 1. Purkart Marija, 2. Ivančič Ivanka, 3. Rože Roza, 4. Kukanja

Emal. Namestnice: 1. Gruden Nežika, 2. Ciriko Marija, 3. Gruden Rozika, Bonamici Franja. Pregledovalni odbor: 1. Golja Josip, 2. Gregorič Josip in 3. Vičič Josip. Mirovna sodnja: 1. Umek Ivan, 2. Šuc Josip, 3. Godina Vinko, 4. Krašević Martin in 5. Ostronška Fran.

Vesti iz Kranjske.

* Županska volitev v Tržiču. Dne 20. t. m. je bil zopet izvoljen gospod Karol Mally županom in sicer soglasno. Prvim svetovalecem je bil izvoljen Julij Goeken, drugim svetovalecem Ludovik Bartolotti. Župan je rojen Slovenec (mišljenje?), svetovalec pa sta: jeden Nemeč, drugi Lah — ter niti ne umeta slovenskega jezika! Beležimo — brez očitaj.

* Berolinski filharmonični orkester pride prihodnjo soboto v Ljubljano ter priredi v »Tonhalle« koncert. Proti temu bi pač ne bilo ničesar prigovarjati, a kar ne hote se o tem vzbujajo človeku neprijetni spomini na znane dogodke v Celju in zadnji čas v Celoven...

* Bogoskrunstvo. V noči od 21. na 22. t. m. so neznan bestijalni zločinci na Rožniku pri Ljubljani sneli razpelo s križa, je razdrobili in vrgli v gozd. Pri kapelici Lurske Matere božje pod Rožnikom pa so skušali Marijin kip vzeti iz kapelice, in ker tega niso mogli storiti, lučali so kamenje v kapelico in razbili tablo sv. Jožefa, Marijin kip pa so poškodovali na obrazu. V bližnjih vaseh, kjer stanujejo laški delavci, se splošno govori, da so isti izvršili divjaški zločin.

* Bolgarski profesorji in dijaki so bili v Ljubljani jako ljubeznjivo sprejeti. Prišli so iz Kustendila (na meji Makedonije) ter so potovali preko Sredca, Niša, Belegrada, Sibinja v Djakovo, kjer jih je sprejel in pogostil biskup Strossmayer. Nato so potovali na Reko in Trst ter od tu v Ljubljano, odkoder se vrnejo preko Zenice in Sarajeva v Belgrad in domov. Potovanje je preračunjeno na 20 dni. V Ljubljani so si ogledali muzej in več mestnih šol. Opoludne pa so se zbrali na povabilo gospoda župana Hribarja v restavraciji hotela Lloyd na obed, katerega se je vdeležilo tudi nekaj učiteljev, profesorjev in mestnih uradnikov. Gospod župan Hribar je pozdravil Bolgare v ruskem in slovenskem jeziku.

Bolgarem je nazdravil tudi gosp. Luka Jelenc. Za sprejem se je zahvalil prof. glasbe g. Kar. Mahen, rodom Čeh, gosp. ravnatelj Grigorjev pa je nazdravil gosp. županu. Ob 3. uri popoldne so Bolgari odpotovali v Bosno.

Vesti iz Štajerske.

— Roparji se v noči od srede do četrta obiskali trg Pilštajn na Štajerskem. Prišli so najbrže čez Sotlo s Hrvaškega. Poskušali so brezuspešno, da bi ulomili v župnišče ter potem pri poštarju in trgovcu Matevžu Zupančiču. Na obeh krajih so bili prepojeni. V bližnji vasi Lesični so iz neke prodajalnice odnesli precej blaga. Poskušali so še pri večih hišah in vse kaže, da je moralo biti več oseb. Sodiijo, da so bili to najbrže kaki hrvaški cigani.

— Požar. Velikonočno nedeljo je pogorela Gornja vas blizu Cirkovce na Ptujškem polju. Gorelo je ves dan in je pogorelo 8 hiš z gospodarskimi poslopji vred. Zažgali so dečki, ki so streljali s pištolo.

— Izpiti učiteljske usposobljenosti na mariborskem učiteljskem se začne dne 7. majnika t. l. Prošnje je vložiti do dne 30. aprila t. l.

— Ustrelil se je na grobu svojega očeta v Žaleu pri Celju infanterist 87. pešpolka I. Vrečar. Bil je člen jako spoštovane rodbine. Bil je doma na dopustu in sicer že tri dni čez dovoljeni čas. Zadnje štiri dni je bil nekako potr in zmešan in v četrtek se je na očetovem grobu ustrelil. Vzrok samomoru ni znan.

Brzjavna poročila.

O napadu na princa Waleskega.

DUNAJ 23. (K. B.) »Pol. Correspondenz« je izvedela, da je kraljica Viktorija zapovedala angleškemu poslaniku na Dunaju, da naznani vsem ošebam, ki so o priliki rešitve princa Waleskega izrazile svoje sočutje, najglobljejo zahvalo kraljice.

Štavitve.

PRAGA 23. (K. B.) V mehanični tkalnici tvrdke Mandl v Kraljevem dvoru je

v soboto nastal štrajk. 600 delavcev je v stavki. Štrajkujoči delavci so po odposlanstvu devotorice naznanili okrajnemu glavarju svoje zahteve.

O načrtu jezikovnega zakona.

DUNAJ 23. (K. B.) »Fremdenblatt« piše: »Narodny Listy« se poskušajo danes v vesteh o namišljeni vsebini načrta jezikovnega zakona, katerega hoče vlada predložiti državnemu zboru. Ni dvomiti, da navedbe omenjenega lista niso avtentične, ampak deloma nepopolne, deloma neresnične. Toliko bolj se je čuditi, da jih »N. Listy« izkoriščajo že danes v to, da rujejo proti spravi.

Iz Ogerskega parlamenta.

BUDIMPEŠTA 23. (K. B.) Zbornica magnatov je začela razpravljati o proračunu za leto 1900; sklenili so preiti v specialno debato.

Zvišanje carine na Turškem.

CARIGRAD 23. (K. B.) Od merodajne strani se je opozorilo turško vlado na prijateljski način, da se za slučaj, če bi ista z enostranskim zvišanjem carine kršila pogodbe, tudi ne bo oziralo na pogodbe, ki so turški vladi v prilogo; ako bi pa nekatere vlasti odločno nastopale proti samovoljnemu zvišanju carine, bi jih druge, neudeležene vlade o tem ne ovirale. Kakor je videti, ne ostane ta korak brez utisa na visoko porto.

CARIGRAD 23. (K. B.) Avstroogerski poslanik baron Calice je predvčeraj v avdienci pri sultanu omenil namerjano 3% zvišanje carine. Upati je, da so besede poslanika Calice napravile zadosten utis ter da Turška opusti namerjano samovoljno zvišanje carine.

Carska dvojica ruska v Moskvi.

MOSKVA 23. (K. B.) V nedeljo so se veliki dvorni dostojanstveniki sešli v katedrali Uspenskaja, od koder so odšli v sprevodu v Kremelj, da se poklonijo carski dvojici. Po govoru mitropolita sta se car in carica poljubila z mitropolitom in dvornimi dostojanstveniki. Carica je podarila vsakemu velikonočno jajce, ki je bilo iz dragocenega kamenja.

Po noči od nedelje do ponedeljka sta car in carica v veličastnem sprevodu izišla iz Kremlja v cerkev Izveličarjevo. Carica je bila v narodni noši. Po dovršeni službi božji je car menjal z dvornimi dostojanstveniki običajni trkratni poljub.

Torpedovka razletela.

CARIGRAD 23. (K. B.) Na torpedovki prve vrste »Šam« iz postaje Beirut se je o priliki poskušne vožnje z novim električnim projektorjem pripetila eksplozija. Torpedovka se je potopila in utonilo je vse moštvo, 25 mož in pet častnikov ter poveljnik turške štacijske ladije, Ismail, ki je bil kakor gost na torpedovki.

O Mamud paši.

PLOVDIV 23. (K. B.) Glasom vesti iz Carigrada pojde generalni pobočnik sultanov te dni s posebno nalogo v Ženevo k sultanovemu svaku, Mamud paši.

O slavnostih v Berolinu.

RIM 23. (K. B.) Kakor poroča »Popolo Romano«, se o priliki proglašenja nemškega prestolonaslednika polnoletnim, poda jeden princev kraljeve rodovine (brzkone princ Neapoljski) v Berolin, kjer bode tačas tudi italijanski poslanik grof Lanza, ki izroči še le pozneje svoj odpozovni list.

Grof Pininski v vatikanu.

RIM 23. (K. B.) Papež je sprejel včeraj namestnika gališkega, grofa Pininskega, v daljši zasebni avdienci.

Vojna v južni Afriki.

Iz Wakerstroma.

WAKERSTROM 22. (K. B.) Danes so Boerci poskusili obiti desno krilo generala Rundlen. Streljanje angleškega topništva je prisililo sovražnika, da se je umaknil. Mnogo Boercev gre proti jugu.

O generalu Dewetu.

LONDON 24. (K. B.) »Reuter« javlja iz boerskega tabora pri Tabanhu dne 20. t. m.: Danes v jutro je došla v Jammersberg za generala Deweta pošiljatev streljiva za tope. General Dewet je osredotočil ves ogenj na eno in isto točko angleškega tabora. En angleški top je uničen.

Livarna topov v Pretoriji.

LONDON 24. (K. B.) »Times« javljajo iz Lourenzo Marqueza dne 23. t. m.: Inozemski strokovnjaki so ustanovili v Pretoriji livarno za tope: v isti bodo delali velike tope. Prvi top iz te livarne so že odposlali v Oranje.

Karrierefotelu v angleških rokah.

LONDON 24. (K. B.) Brzjavka lorda Roberta iz Bloenfonteina z včerajšnjega dne

pravi: General Rundle poroča, da se je zgubilo 25 mož, pripadajočih oddelku, katerega je po solčnem zahodu poslal k prednjim stražam. Poslal sem Rundlerju na pomoč 11. divizijo in dve brigadi konjenikov. Te čete so prispele v Karrierefotelu, ne da bi našle odpora. Polkovnik Polekarev je zasedel Leanskoop; s tega mesta so se bili Boerci naglo pomaknili, zapustivši puške in strelivo. — Lord Roberts javlja nadalje iz Bloenfonteina z včerajšnjega dne: O zasedanju Karrierefotelu sta padla na strani Angležev dva moža, 19 jih je bilo ranjenih, med njimi en častnik nevarno. Ednajst mož pogrešajo.

Trgovina in promet.

C. kr. državne železnice

javljajo, da se s 1. majem t. l. spremeni ime postajališča »Kellerwiese« proge Dunaj-Solnograd v »Purkersdorf-Kellerwiese«.

Kartel izdelovalcev stekla za zrcala.

Dne 18. t. m. so se pogovarjali najvažnejši izdelovalci stekla za zrcala v svrhu, da sklenejo kartel ter dosežejo za nekatere izdelke svoje industrije enotne cene. Kartel si je postavil tudi nalogo, da kolikor mogoče omeji uvažanje stekla za zrcala iz inozemstva.

Francija in premije na sladkor.

Kakor smo že poročali, se je svojedobno postavila francoska vlada na čelo velevlasti, ki izvažajo sladkor ter pričela akcijo, kateri je svrha, da odpravi izvozne premije za sladkor. Z ozirom na to je zanimivo, da se je te dni v Parizu izrekel kongres francoskih tovarnarjev za sladkor odločno proti temu, da bi se znižale ali odpravile imenovane premije. Dotično pogajanje med Francijo, Nemčijo, Avstroogersko in Rusijo torej brzkone ne bode imelo mnogo uspeha.

O klavzuli.

»Ungarischer Weinbau« piše: Gibanje, ki je opažamo v Avstriji proti uvažanju italijanskega vina, je vzbudilo v Italiji mnogo skrbi. Ravnatelj italijanske vinarske postaje na Reki se je vsled tega zdelo potrebno izjaviti, da, odkar je v veljavi klavzula, se ni našlo nobene pošiljave italijanskega vina ponarejene. To se ne bo zdelo nikomur čudno, ker se italijan-ka vina niso, z neznatnimi izjemami, nikdar analizirala. Tako daleč je dospela naša potrpežljivost in liberalnost. Vsekako začno Italijani drugače gosti, ako kemično poskuševališče na Reki počne delovati, kakor treba. — Skrbi, ki tarejo italijanske vinogradnike, se kažejo tudi v novinstvu. »Il Giornale« razpravlja o tem vprašanju v članku »Grožnja Italiji«, s katerim poziva vse patrijote, da iščejo sredstev, kako bi se zabranilo to neprijateljsko gibanje v Avstriji.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 24. Pšenica za april K. 7.86 do 7.87 Pšenica za oktober K. 8.05 do 8.06 Rž za april K. 6.90 do 6.95 Rž za oktober K. 6.97 do 6.98. Koruza za maj K. 5.50 do 5.51. Koruza za julij K. 5.60 do 5.61 Oves za april K. 5.06 do 5.07 Oves za oktober K. 5.37 do 5.38.

Pšenica: ponudbe zmerne, povpraševanje dobro, trdno. Prodaja: 16000 met. stot Vreme: lepo, vročina.

Hamburg 24. Trg za kavo. Santos good average za maj 37.50, za september 38.50 za december 39.— za mare 39.75 Denar.

Havre 24. Kava Santos good average za april 50 kg. frankov 44.75, za september 50 kg. frankov 45.75.

Dunajska borza dne 24. marca.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	98.90	98.95
» » v srebru	98.80	98.85
Avstrijska renta v zlatu	98.50	98.55
» » kronah 4%	98.60	98.70
Kreditne akcije	229.90	229.60
London 10 Lsr.	242.80	242.80
20 mark	23.67	23.67
Napoleoni	19.26	19.27
100 italijanskih lir	90.72½	90.60
Cekini	11.36	11.38

ZAHVALA.

Podpisani odbor konsumnega društva v Kolonji se zahvaljuje tem potom najprisernejše slavnim pevcem pevskega društva »Zvezda« iz Sv. Ivana, ker so se odzvali minolo nedeljo pozivu društva ter razveselili s krasnim petjem navzoče občinstvo. Istotako se zahvaljujemo slavnemu občinstvu iz Sv. Ivana na mnogi udeležbi. Bog plati!

ODBOR.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena pismirno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptivnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

Zaloga likerjev v sodih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Aequedotto 8
Zaloga vsakovrstnih
vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Krème.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna
in bela vina in pivo prve vrste
kulinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo za ma-
gistratom. Zaloga pristnega
dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od
5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in
na deželo.

Potočnik Fran imagoštilno v ulici Ireneo
št. 2., toči istrsko, dal-
matinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo
vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika
zaloga in delavnica vsako-
vrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladničarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
karna in sladničarna,
svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejemajo
tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Ivan Pahor ulica Conti št. 2 ima veliko
pekarno in sladničarno 3krat
na dan svež kruh. Prodajalnica moke ter sprejema
naročbe za vsakovrstno fino pečivo za bližajoče se
praznike ter druge svečane prilike. Se priporoča cenji
trgovcem za zalaganje kruha. Cene zmerne postrežba
točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavar-
ni „Commercio“ in „Tedesco“
ki sta shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
venski in mnogi drugi časniki.

Trgovci.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13
prodajalnica vsakovrstnega
manifakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se
pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Cate-
rina št. 9, priporoča
svojo zalogo kolonialnega blaga na debelo in na
drobno. Razpošilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
priporoča svojo dobro pre-
skrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia
št. 309 mlin na par,
kjer melje vsakovrstne turščene mke. Trgovcem po-
šilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike
melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumljivi
krojiti
Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 22 I. n
ima izbornu zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz
inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek,
dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po naj-
novejši modi.

Voščene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona
št. 7 izdeluje sveče iz pristnega
čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za
obilne naročbe se priporoča prečistiti duhovščini, cer-
kvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe
sv. Cirila in Metoda in
tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh po-
trebnih za čevljarje ima Ivan Drufovka v Go-
rici na Travniku št. 5. Podružnica v Sežani in
Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika
zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal
stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetirjami
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-
vrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del.
Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Priznana najboljši z važnimi patentiranimi novostmi lastne
iznajlne tehnično dovršeni
glasovirji
dobre se najbolje in najceneje direktno pri tovarnarju.
Henrihu Bremitz
c. kr. dvornemu zalagatelju.
Trst — Borzni trg številka 9 — Trst
Ilustrirani katalogi na zahtevanje franko.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz ni-
klja Sidro-Remontoir, s pokri-
valom in tri-letnim jamstvom
ima sekundarico in popolno
izdelan stroj. (Ni primerjati
onim, katere pošiljajo mnogi
bazarji za pozlačene.)
1 verižica za uro, sestava
oklepa (na zahtevo iz niklja
ali posrebrjena).
1 krasna igla za zavrtnike
za gospode iz amer. double-
zлата s kameni, podobnim bri-
jantom.

1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra
priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
skega double zлата.
1 zbirka gumbov za srajce in ovrtnike iz amer.
double zлата (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
valno zrcalo (Novost!).
Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
madov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri
naročilu za samih **gld. 2-95.** (Sama žepna ura iz
niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne
ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj.
E. Holzer
zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
in zaloga ur in zlatenine na debelo.
Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.
Ilustrovani ceniki gratis in franko.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)
Braunau na Bavarskem.
Priporoča svoja 6-kratno odlikovana no-
vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in
žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod šeejo.

Zaloga pohištva

TRST - ulica S. Lucia 12 - TRST
— (zadej o. kr. deželne sodnije) —

Slavno občinstvo opozarjam na svojo novo
zalogo vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne
in sprejemne sobe. V svoji lastni delavnici
izgotovljam po načrtu vsake vrste pohištva.
Cene brez konkurence. Delo fino in trpežno.
Za mnogobrojne naročbe se toplo pripo-
roča svojim rojakom v mestu in na deželi
v smislu gesla:

„Svoji k svojim.“

Andrej Jug.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da

sem odprl svojo

kovačnico

združeno z **mehanično delavnico**
za stroje v izdelovanje aceti-
lenskega plina.

Autorizovani inštalater zapeljavanje
vode in acetilenskega plina.

Priporočam se Vam kot okoličan
za mnoge naročbe.

Ivan Krstnik Laurenčič
ulica Commerciale 11.

Kozje mleko se prodaja v ulici Veltro
št. 331.

Samo 1 krono za 3 srečkanja.

Zadnji mesec

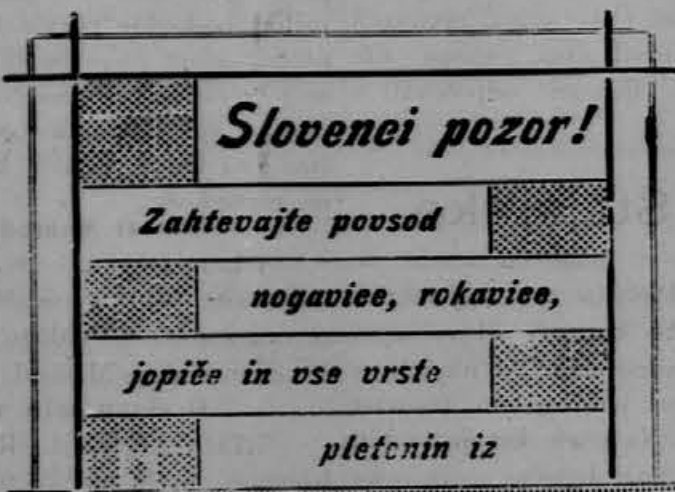
Glavni dobitnik **60.000 K, 15.000 K, in 12.000 K.**

v denarju z 20% odbitkom.

Srečke „Invalidendank“
po 1 krono

I. srečkanje: 19. maja 1900.
II. srečkanje: 7. julija 1900.
III. srečkanje: 10. novem. 1900.

priporočajo: Josip Bolaffio, Aleksander Levi, Mandl & Co., Mercurio Trie-
stino, Ign. Neumann, Henrik Schiffmann.

D. Hribar-jeve tovarne

Jo domače blago je
trpežno, ceno in se
kosá z vsakim drugim
izdelkom bodisi ka-
tere koli konkurence.

Slovenski trgovec.

Kwizd^{ov} Kornenburški prašek za krmljenje živine

Veterinarno - dijetetično sred-
stvo za konje, govedo in ovce.
Rabljen skoro 50 let že v mnogih hle-
vih, kedar živina noče rada jesti, kedar
slabo prebavlja v zboljanje in pomno-
žitev redilnosti mleka pri kravah.
Cena 1/2 škatljica kron 1-40. 1/2 škat-
ljice 70 stot. Pristen je le se zraven
stoječo varnostno znamko ter je na
prodaj v vseh lekarnah in drogerijah.
Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in
knežje bolgarski dvorni zalagatelj.
Okrožni lekarnar, Kornenburg
pri Dunaju.

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST
Od 23. aprila do 6. maja
Angleško-burska vojna
Ukrejanje angleške pelote in
konjice v Transvaal. Ogledo-
vanje čet po kraljici Viktoriji.
— Pranje dijamantov Cecilija
Rhodes v Kimberley-u.
Vstopnina 20, otroci 10 kr.

„Konsumno društvo v Trebčah“

prijavlja sl. občinstvu, da je odprlo
dne 15. aprila t. l. svojo novo

gostilno.

Toči izvrstna pristna vina, osobito istrski
teran.

Se priporoča za obilen obisk

ODBOR.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcan'on št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in spre-
jemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih
blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

Odhod in prihod parnikov.

V Zavrje preko Sv. Marka, Šklednja, Sv. Sobote,
Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod
8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30,
4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7
(preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.; 1.30,
3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn
8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.; 3.—, 4.30, 7.15
pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—
9.30 (pošta) predp., 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (po-
šta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp.
1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50
predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45,
9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod
preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in
prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.—
zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razun nedelj ob 4 pop. Dohod
6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanove, Poreča vsaki
pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, če-
trtek, soboto ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanove, Salvore, Poreča,
Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak
dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30
6 pop.

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn. Nbrežina, Červinjan, Benetke
8.— „ brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25 „ Nbrežina, Videm, Benetke, Rim
9.— „ omn. Nbrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55 „ pošt. Dunaj, zveza Budapest in Zagreb
12.45 pop. omn. Kormin, zveza Červinjan, Benetke
4.35 „ „ Nbrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30 „ „ Benetke (via Červinjan in via Videm)
Rim (via Bixij) naravnost.
6.25 „ pošt. Dunaj, zveza z Reko
8.15 zvé. brzovl. Kormin
8.15 „ „ Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45 „ meš. Nbrežina, Videm, Benetke
9.45 „ „ do Mürzschlaga
6.10 „ (samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš. iz Mürzschlaga, Beljaka itd.
7.33 „ „ iz Italije, Kormina, Nbrežine
8.45 „ brzovl. iz Kormina
9.28 „ „ Dunaj, zveza s Pešto, Mnihim
10.25 „ pošt. Dunaj, zveza z Reko
10.40 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20 „ omn. iz Benetk (via Červinjan)
5.35 pop. pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zvé. omn. iz Italije preko Kormina
8.30 „ brzovl. iz Italije preko Kormina
9.— „ „ Dunaj, zveza z Reko
11.35 „ omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp. (samo v sredo) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp. Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45 „ Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop. Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45 „ brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30 „ Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in
praznikih).

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp. Divača
9.35 „ Pulj, Rovinj
11.15 „ Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zvé. Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50 „ brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25 „ Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in
praznikih).

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo
10.42 „ in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 9.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko
Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.